

OPINIÓ

VIST I NO VIST

Jordi Sardans

HISTORIADOR

ESCUPTURES MANRESANES, DE RAMON OMS

El 18 de maig passat, en el marc del dia internacional dels museus, l'Associació per al Museu Comarcal de Manresa va convidar l'artista Ramon Oms per tal de fer un recorregut per algunes de les seves obres centrals de la ciutat, de les quals va explicar el simbolisme. Els organitzadors van iniciar el *cicle Itineraris per l'art en espais públics*. En una de les sales del museu, Oms va explicar el procés de creació de l'escultura de l'escriptor Amat Piniella, com a exemple representatiu de les altres obres que ha realitzat. Parla del model en què s'inspira; un cop està fet el fang explica que es posa una capa de silicona que cobreix l'escultura. Hi dona unes capes de fibra de vidre (element flexible) a la carcassa perquè aguantin la silicona i no es mogui.

Després es fa l'obertura, es talla pels costats i sorgeix l'escultura en negatiu. Amb un pinzell amb cera calenta es va donant el gruix de mil·límetres, per les dues cares. Es tanca i dins s'hi posa una terra a base de guix reflectari i xamota (totxo trinxat). Es torna a obrir per treure la silicona i la cera. Cal repassar les pilotetes o granets i es fa un arrebossat de porcellana que agafa molt el detall. Més endavant es posa dins d'un forn entre 900 i 1.000 graus i es cou la cera, es fon el bronze i es va creant la imatge. Finalment, soldadura i muntatge amb plantilles per tal que puguin encaixar perfectament amb la taula i la cadira.

Sortint del museu, l'itinerari s'inicia a l'Hospital de Sant Andreu, amb l'escultura de fora el pati «Nena jugant» (2000), a escala natural, on l'autor explica

que normalment els avis tenen un especial afecte pels infants. L'obra es complementa amb tres caixes de cartró emmotllades a la terra, mitjançant uns olis. Artista escollit sovint per recordar aniversaris i centenaris d'entitats, a la placeta de Sant Miquel, l'any 1993, hi va esculpir «Al teatre», un monòlit cúbic, que representa la cara d'una dona jove que es treu una màscara teatral de comèdia. La inscripció va dedicada al grup teatral L'Espan-tall, com a Administradors de les Festes de la Llum, i al Casal Familiar Recreatiu, en reconeixement al teatre local. Continuant avall arribem a la Plana de l'Om, on hi ha l'obra «A l'ombra», del 1990. L'autor recorda que el dia de la inauguració una dona va dir «què hi fa aquesta dona asseguda, que ens pren el lloc!». També va explicar que 29

anys després de la seva realització, la dona que li va servir de model era present entre els participants en l'itinerari. Tot seguit, per commemorar el centenari de l'Esbart Manresà de l'Agrupació Cultural del Bages, el 2009, l'escultor va fer una nova peça de bronze, «Dansa d'arrel tradicional», que representa una noia d'uns 13 anys a mida natural, a la plaça Gispert. Per les Festes de la Llum del 2013, es va inaugurar l'estàtua a l'escriptor Joaquim Amat Piniella a l'exterior del Casino de Manresa, a la barana de la terrassa, encarregada per Òmnium Cultural. Dins del Casino, s'hi aixopluga «Salut» (2004), que ben aviat passarà a formar part de la plaça dedicada a Simeó Selga. Es tracta d'un encàrrec del Col·legi de Metges que representa una noia nua i saluda-

ble que pot gaudir dels elements de la vida. Tot seguit, al carrer Guimerà es va poder observar una altra forma de treballar de Ramon Oms, a l'edifici «Biana», de l'arquitecte Ton Baraut, en què va fer una gran escultura a la façana adaptada a la columna. El desembre del 2015 es va estrenar el conjunt escultòric «L'Acollida», a la plaça Fius i Palà. L'obra representa la roba de sac que portava Ignasi, les mans de les dones que l'acullen, el plat de l'escudella i, sobretot, la noia que dona la benvinguda obrint la porta d'acollida de la ciutat. Altres obres manresanes de l'autor són «Homenatge als nens, tot recordant Xesco Boix», al parc de Puigterrà (1987), «Dona», 1988, al parc de l'Agu-lla; o la dedicada al pintor Vila Closas a la plaça de Catalunya (2016).

GOVERNANÇA SUPRAMUNICIPAL, UTOPIA O VOLUNTAT?

TRIBUNA

Enric Masana i Botella

SECRETARI DE LA DEMARCACIÓ DE LES COMARQUES CENTRALS DEL COL·LEGI D'ARQUITECTES DE CATALUNYA

L'urbanisme municipalista ha quedat superat pels reptes reals dels territoris. Els municipis són òrgans interrelacionats i interdependents d'un organisme complex que és el territori que formen. En el cas de Manresa, Sant Fruitós i Sant Joan, s'ha parlat de petita àrea metropolitana, de sistema urbà, de ciutat real, tots ells eufemismes d'una realitat física incontestable. Per avançar amb força, en aquests moments de realitats canviants i complexes, calen complicitats i fórmules noves.

En aquests moments no tenim una fiscalitat i un finançament local queaju-

di a canviar el model. Cada municipi, per petit que sigui, no vol renunciar a tenir el seu propi polígon industrial per tal de poder finançar-se amb els IBI i els IAE de l'activitat econòmica que potencialment s'hi pot instal·lar. Conseqüència d'això es el trist paisatge que presenten molts dels nostres polígons industrials, buits, obsolets, i fora de mercat. No cal dir que aquesta situació és maquiavèlica, consumidora inútil de sòl, improductiva, insostenible, i finalment irònica, atès que al darrere hi ha bones intencions. Cal revertir el model, i no cal esperar que les altes instàncies administratives modifiquin l'actual sistema de finançament local. Fem-ho sols, des del territori, de baix cap a dalt, que és com funcionen les coses. No cal canviar les lleis per cercar solucions creatives si hi ha voluntat política al darrere. Mancomunar, consorciar, signar convenis de més o menys calat, són eines que tenim a l'abast i que només esperen un impuls innovador del territori per fer possibles noves estratègies.

Tanmateix tampoc tenim un sistema

de governança que prevegi aquesta visió supramunicipal. Els Consells Comarcals no tenen aquestes atribucions, però sí que poden ser el motor que posi en marxa mesures de polítiques i interessos compartits, que ajudin que tots hi sortim guanyant.

Per què no imaginar-nos un Consorci del Bages on, per cessió de sobirania dels municipis, es puguin fer gestions del sòl d'abast supramunicipal, mitjançant eines de repartiment de càrregues i beneficis, justes i consensuades entre tots. Tenim al centre del Bages un potencial industrial i econòmic enorme, que no reeixirà si no remem tots en la mateixa direcció, societat civil, empresariat i ens locals, amb fermesa i voluntat política, amb sentit de territori, amb mirada a llarg termini, per sobre de partits i de persones. Si hi ha voluntat política forta i

«Tenim al centre del Bages un potencial industrial i econòmic enorme, que no reeixirà si no remem tots en la mateixa direcció, societat civil, empresariat i ens locals»

motivada, les utopies esdevenen realitats.

Retornant al sistema urbà que formen Sant Joan, Sant Fruitós, Manresa i municipis propers, i formulant un desig, m'agradaria que els respectius alcaldes es sentissin obligats a fer freqüents dinars de treball amb sobretaula (són importants les sobretaulas) per trobar fórmules de mancomunar solucions als problemes, amb visió global de territori, de ciutat real.

M'agradaria que el municipi de Sant Joan de Vilatorrada fos empàtic i generós amb aquella barriada tan seva, a la vega-da separada, i tan propera, que es diu Manresa, buscant connexions i maneres per acostar-la al seu centre ciutat. M'agradaria que el municipi de Sant Fruitós de Bages fos empàtic i generós amb aquella barriada propera que es diu Manresa, buscant també solucions per acostar-la al seu cor ciutadà. M'agradaria que la barriada central, de nom Manresa, s'integrés plenament en aquest sistema urbà, amb la mirada posada en què tots els veïns i veïnes tinguin una vida millor.

ESP AIS

SUPLEMENT ESPECIAL

Aquest dissabte, 25 de maig, gratis amb el teu exemplar

A **Regió7**, és clar